

РЕШЕНИЕ

№ 16160

гр. София, 09.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 156 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ВА

при участието на секретаря ЕД
като разгледа докладваното от ВА Гражданско дело № 20221110169542 по описа за 2022 година

РЕШЕНИЕ

09.10.2023 г., гр. София

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, I I Г. О., 156-ти състав, в открито публично заседание на двадесет и първи септември през две хиляди и двадесет и трета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВА

при секретаря ЕД, като разгледа докладваното от съдия ВА гр. дело № 69542/2022 г. по описа на СРС, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 310 и сл. ГПК.

Подадена е искова молба от К. Д. Ц. срещу „ЕХИ“ АД, като се твърди, че страните се намирили в трудово правоотношение по силата на Трудов договор № 290/28.06.2021 г. за длъжността „монтър“. Поддържа, че е изпълнявал трудовите си задължения, но на 27.10.2022 г. бил претърпял трудова злополука, като при сглобяване на машина бил наранил средният си пръст на лявата ръка. Навежда доводи, че при извършените медицински интервенции била поставена диагноза „счупване на костите на среден пръст на лявата ръка, размачкване на тъканта на среден пръст на лявата ръка“. Сочи, че било проведено болнично лечение за периода от 27.10.2022 г. до 31.10.2022 г., в което се включвала и оперативна намеса по частична ампутация на среден пръст на лявата ръка и поставянето на метална

остесинтеза в среден пръст на лява ръка. Излага съображения, че след това лечението продължило в домашна среда, но били налице множества посещения при лекар, които сочи в хронологичен ред, като били извършени различни медицински манипулации. Твърди, че бил в болничен за периода 27.10.2022 г. до 29.12.2022 г., като се очаквало отпускът да бъде продължен за 6-месеца. Поддържа, че в следствие на инцидента бил претърпял неимуществени вреди – болки, страдания, стрес, психически страдания и дискомфорт, както и битови неудобства. Освен това и към настоящият момент хватателните функции на лявата ръка били нарушени, като прогнозите за пълно възстановяване били песимистични, но лекарите продължавали да полагат усилия, за да спасят пръста, чиято липса щяла да се отрази и на работоспособността. Развива аргументи, че в случая се касаело за трудова злополука по смисъла на чл. 200 КТ, като справедливият размер на обезщетението за неимуществени вреди било в размер на 30000,00 лева, което обосновава. Иска ответника да бъде осъден да заплати претендираната сума, ведно със законната лихва от датата на злополуката до окончателното плащане, както и сторените деловодни разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е подаден отговор на исковата молба от ответника, като се поддържа, че претенцията е неоснователна и недоказана. Твърди, че искът бил в завишен размер, а освен това липсвали доказателства, че ищецът бил претърпял неимуществени вреди в сочения размер, което обосновава. Инвокира подборно доводи по отношение определянето на размера на обезщетението за неимуществени вреди, като счита, че в случая бил нарушен принципа на справедливостта. Развива съображения, че в случая било налице съпричиняване, поради което, ако искът се приемел за основателен обезщетението следвало да бъде надлежно намалено. Излага твърдения по отношение дейността, която ищецът е извършвал в деня на инцидента, като въпреки, че бил запознат с правилата за безопасни условия на труд ги бил нарушил в хипотезата на „груба небрежност“. Твърди, че с оглед обстоятелствата следвало да се направи извод, че ищецът сам е допринесъл за настъпването на травмата му. Поддържа, че към момента на трудовата злополука била налице застраховка „Трудова злополука“, сключена между ответника и „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД, поради което обезщетението следвало да се намали с получената застрахователна сума.. Иска отхвърляне на предявения иск, евентуално намаляване на претендираното обезщетение. Претендира разноски.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени и гласни доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

СРС, 156-ти състав е сезиран с първоначално обективно, кумулативно съединени осъдителни искове с правно основание чл. 200 КТ, във вр. чл. 51, ал. 1 ЗЗД, във вр. чл. 52 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

За да възникне имуществена отговорност на работодателя за обезщетяване на причинените на пострадал от трудова злополука работник или служител имуществени и неимуществени вреди, трябва да бъдат установени чрез пълно и главно доказване по правилата на чл. 154, ал. 1 ГПК следните материални предпоставки: **1)** трудова злополука; **2)** вреда, водеща до неблагоприятни последици – намаляване на имуществения актив, увеличаване на имуществения пасив или направата на разноски, а по отношение на неимуществените вреди – претърпени болки и страдания от пострадалия или лица, които имат право да получат обезщетение (съобразно Тълкувателно решение № 1 от 21.06.2018 г. по т. д. № 1/2016 г. на ВКС, ОСНГТК) и **3)** причинно-следствена връзка между злополуката и причинените имуществени и неимуществени, тоест да са закономерна, естествена последица от злополуката, която е настъпила през време и във връзка или по повод на

извършваната работа, **както и при всяка работа, извършена в интерес на предприятието.** Имуществената отговорност на работодателя за обезвреда възниква независимо от обстоятелството дали той самият, негов орган или друг негов работник или служител е виновен за увреждането – арг. чл. 200, ал. 2 КТ. В този смисъл отговорността на работодателя по чл. 200, ал. 1 КТ е **обективна**, поради което дори и при виновно поведение от страна на пострадалия – при небрежност, работодателят следва да го обезвреди. Би отпаднала работодателската имуществена отговорност само при умишлено самонараняване, но не и при действие при самонадеяност (т. нар. съзнавана непредпазливост). Дори и при съпричиняване на вредоносния резултат при тази форма на вината (в чл. 201, ал. 2 КТ е използван термина „груба небрежност“) отговорността на работодателя може само да бъде намалена.

Между страните не се спори, а и от Трудово договор № 290.28.06.2021 г. се установява, че между страните е налице възникнало трудово правоотношение за длъжността „Монтьор“.

Приложено е Разпореждане № 32198/04.11.2022 г. на НОИ – ТП гр. София, като се изяснява, че заявеното от „ЕХИ“ АД по отношение на трудово залополука с вх. № 979/03.11.2022 г. е признато за такава по смисъла на чл. 55 КСО – на основание чл. 60, ал. 1 КСО.

В практиката на ВКС, формирана по реда на чл. 290 ГПК, която е преобладаваща, безпротиворечиво се приема, че, за да възникне вземането на увредения работник/служител срещу работодателя за репарирание на вредоносните последици от трудовата злополука, е необходимо признаването на злополуката за трудова от надлежен административен орган. В **Решение № 319/22.06.2010 г. на ВКС по гр. д. № 204/2009 г., III г. о., ГК**, е изяснено, че *„липсата на влязъл в сила индивидуален административен акт относно наличието на трудова злополука е пречка за уважаване на исквете по чл. 200, ал. 1 КТ, тъй като не е налице елемент от фактическия състав на имуществената отговорност на работодателя по този законов текст. Установяването на този факт не може да се извърши по съдебен ред, тъй като е предвиден специален административен ред, който не може да бъде игнориран“* – в същия смисъл е и **Решение № 339/10.10.2011 г. на ВКС по гр. д. № 859/2010 г., IV г. о., ГК** и **Решение № 31/02.02.2011 г. на ВКС по гр. д. № 1894/2009 г., IV г. о.** В тази насока по делото нито се твърди, нито се сочат доказателства, че ответника е оспорил надлежно разпореждането на НОИ за признаване на злополуката за трудова, поради което настоящият съдебен състав намира, че последното е влязло в сила.

Приложено е писмо от „ДОЗ“ ЕАД с вх. № 65515/09.03.2023 г., като се изяснява, че застрахователят **не е извършвал изплащане** на обезщетения на ищеца по застрахователна полица № 7115222213000028.

По делото са събрани гласни доказателствени средства чрез разпит на свидетелите МД, Атанас А и И. М..

От казаното от св. Д се изяснява, че с ищеца се познавали от 16 години, като живеели на семейни начала. Миналата година на 27.11., тя също била на работа, като той се обадил

на обяд и казал, че бил много зле и пръста му би отрязан, като бил претърпял злополука, след което свидетелят веднага отишла в ИСУЛ. В болницата бил и бригадира на ищеца, който го бил закарал. След като влезнали в болницата ищеца бил в един кабинет, където му били инжекция за тетанус, като бил в легнало положение, били му премерили кръвното и сърдечната дейност, а около него имало доктори. Свидетелства, че много се била притеснила, тъй като ищеца бил бял като платно и бил неадекватен. Доктор Георгиев, който бил в кабинета казал, че ищеца трябвало да бъде опериран веднага, като общо докторите били трима. Казали, че имало частична ампутация на пръста, като пръста му бил на кайма и висял. След това изчакала, като след около 2-часа ищеца бил изкаран от операционната, като й казали, че е налице частична ампутация, като също така зависело дали пръста ще се възстанови иначе целият трябвало да бъде ампутиран. Изяснява, че на пръста била сложена една голяма игла, като кука, за да можело около нея да зараства пръста, а гледката била ужасна. Иглата била поставена в среда на средния пръст, като била дебела и стърчала, като явно това държало месото. Ищецът търпял много болки, като не били спали по цели нощи. Също така бил психически нестабилен. Уточнява, че работата на ищеца била свързана с работа с ръце, тъй като бил монтьор. Сочи, че всички длъжности, които бил изпълнявал били такива, което го сринало много психически, а освен това имало физическа болка, която всеки човек можел да предположи каква е. Свидетелства, че след изписването ходели на превръзки в ИСУЛ – всеки ден, имало инжекции, които се биели в корем и ищеца не се чувствал добре, освен това купували много лекарства. Към онзи момент К бил зле, но имал болки и към настоящият момент. Не можел да ползва ръката си, поради болки, а като излизал навън изпитвал още по-големи болки. Също така от мястото била изтекла много гной. Установява, че към момента ищеца не можел да работи, като се чувствал добре психически и физически. Изяснява, че иглата била махната през м.02, като същата седяла около два месеца и половина. Иглата държала пръста му, който иначе бил на кайма, като самият свидетел му била правила превръзки. Ръката била болезнена, обезобразена, като от нея течало, освен това не можела да се мокри. Свидетелства, че тя го била къпала, тъй като той не можел сам, освен това му помагала да се облича, и като цяло му помагала във всичко. Понастоящем ищецът не се чувствал добре психически, тъй като не можел да упражнява професията си, тъй като не можел да борави с ръката си, като още изпитвал болки – при студ и свИ.е. Сочи, че ищеца не се чувствал добре и комфортно, както и че към момента на показанията все още бил в болничен.

При разпита на св. А се изяснява, че последният не работел при ответника от началото на 2023 г. Преди това и през 2022 г. бил служител на дружеството, като познавал К. Знаел за инцидента. Към момента на последния, той бил ръководител на сектора на тази бригада. Свидетелства, че в момента в който бил влязъл към производството, което било към момента на обедната почивка видял, че К. се държи за ръката, като колегите му споделили, че се бил ударил. Изяснява, че със собствения си автомобил го бил закарал до болницата, но не бил присъствал лично при самия инцидент. Знаел от другите колеги, които били работили, че се бил ударил с чук.

От показанията на св. М. се установява, че работи при ответника, като се занимавал с изправянето на намотки. Познавал К. Ц. от завода, като били колеги. За случая свидетелства, че били на скелето, като това било през есента, но не може да каже кой месец. Помни че било около 12 без 5 ч., като всички били слезнали от скелето, а ищеца бил взел трупче и силиконов чук. Чул, че бил изохкал и това било. Уточнява, че били инструктирани за безопасност на труда, както и средства за безопасност. Това било включително и с оглед на това, че имало кранове които минавали – трябвало да бъдат с каски, ръкавици и обувки. Изяснява, че помни, че ищеца е бил с ръкавици, като той лично го помолил да си свали ръкавиците и видял, че единият му пръст висял. Установява, че на скелето шифтовали ламели, което представлявало редене на горен ред на трансформатор. Сочи, че това ставало само когато били по двама, но ищеца искал да си връзва коланите сам, но не трябвало да е сам. Свидетелства, че другите им колеги вече били слезли по-рано. Дейността се извършвала под ръководството на 3-4 майстори, като всеки от тях водел машина, а К. е бил подчинен на някой от майсторите.

Настоящата съдебна инстанция приема показанията на свидетелите МД, Атанас А и И. М. за достоверни, тъй като, преценени по правилата на чл. 172 ГПК, са последователни, житейски и правно логични, като не се доказва свидетелите да са заинтересовани от изхода на правния спор, предмет на делото. Въпреки наличието на неточности в някои детайли, това не може да доведе до извод за противоречивост, нелогичност и непоследователност на показанията. Нещо повече, логично е с оглед изминалия период от време свидетелите, да си спомнят случая по-общо, допускай неточности в някои детайли, които избледняват с времето, поради особеностите на човешката памет. Същественото е, че субективните им възприятия по отношение на правнорелевантните факти са формирани непосредствено и не са взаимноизключващи се, включително свидетелят дава показанията си, под страх от наказателна отговорност. Необходимо е да се изясни, че с оглед непосредственото формиране на субективните възприятия е нормално свидетелите да описва някои детайли по различен начин, според собствената си гледна точка. Това обстоятелство се обуславя от човешка перцепция, сугестия и контрасугестия, които са обусловени от обективни, но и от субективни фактори.

На следващо място трябва да се посочи, че обстоятелството, че св. Д се намира във фактическо съжителство с ищеца не може изначално да изключи възможността последната да дава достоверни показания. Това е само индиция, за да съда да подходи със завишена доза критичност при оценка на свидетелските показания. В случая по делото няма дори индиция, че свидетелят е недобросъвестен, като казаното от нея кореспондира с останалите доказателства по делото. Отделно от това трябва да се спомен и факта, че трябва да се вземе предвид, че именно лица от най-близкото обкръжение на пострадалото лице могат да дават релевантни показания за обстоятелствата свързани с претърпените болки и страдания, лечението и възстановителния период. Нещо повече – св. Д дава показанията си и под страх то наказателна отговорност.

Сходно на гореизложеното св. А и св. М. макар и да са се намирали и да се намират в

трудови правоотношения с ответника излагат последователни, правно и житейски логични показания, като липсва дори индиция, че свидетелите са недобросъвестни или изопачават, или затаяват обстоятелства за които свидетелстват. В тази насока, съдът взема предвид и факта, че показанията се дават под страх от наказателна отговорност.

Прието и неоспорено е заключението на СМЕ от което се изяснява, че ищецът е получил травма в областта на горната половина на крайната фаланга на средния пръст на лявата ръка, което е наложило ампутация на същата част. Уточнено е, че пръста е бил фиксиран оперативно с метална игла, която към средата на м.12.2022 г. е била вече извадена. От извършения преглед вещото лице е уточнило, че към момента лицето ползва болничен. Експертът е уточнил, че при получаването на увреждането лицето е изпитвало силни болки и страдания за около месец, като от извършения преглед се установява, че ищеца носи ръкавица, като на трети пръст на лявата ръка половината горна фаланга липсва, а пръста е силно удебелен със силно деформиран нокът. Посочено е, че свИ.ето, разгъването и разперването на пръстите на ръката са запазени, а при захват (стискане с пръсти) има незначително по-слаб такъв с лявата ръка. Вещото лице е уточнило, че лицето се оплаква от променена чувствителност и болка към върха на пръста в областта на белега на операцията, който обхваща по-голямата част от върха на пръста. Също така били налице болки при промяна във времето и натоварване на ръката. Изрично е уточнено, че към момента на извършване на експертизата и прегледа от същата е изминал период около 6 месеца от нараняването, като трудно може да се направи прогноза за предстоящите болки и страдания. Очаква се подобряване на състоянието, но не може да се прогнозира и отговори в каква степен.

Съдът, като прецени заключението на СМЕ в съвкупност с останалите доказателства по делото, а така също и с оглед правилото на чл. 202 ГПК намира, че следва да го кредитира. Вещото лице е отговорило пълно, точно и изчерпателно на поставените задачи, като по делото липсват доказателства, че експертът е заинтересован от изхода на правния спор или е недобросъвестен.

Вземането за обезщетение при настъпила трудова злополука възниква от смесен фактически състав с гражданскоправни последици, т. е. признаването на злополуката за трудова с индивидуален административен акт е конститутивна част от фактическия състав на обезщетението по чл. 200, ал. 1 КТ. В случая безспорно е установено, че процесната злополука е призната за трудова.

Съдът при съвкупна преценка на събраните по делото доказателства намира, че безспорно са установени всички материални предпоставки. На първо място с оглед представеното разпореждане от НОИ, безспорно се установява, че вредоносното събитие е трудова злополука. На следващо място, при преценка на свидетелските показания и заключението на СМЕ, заедно с представените по делото писмени доказателствени средства, които съдът е кредитирал, следва да направи извод, че на 27.10.2022 г., ищецът е претърпял трудова злополука, като при сглобяване на машина е наранил средния пръст на лявата си ръка, като е получил травма в областта на горната половина на крайната фаланга на средния

пръст на лявата ръка, което е наложило ампутация на същата част.

Следва да се приеме, че, за да възникне вземането на увредения работник/служител срещу работодателя за репарирание на вредоносните последици от трудовата злополука, е необходимо признаването на злополуката за трудова от надлежен административен орган. В **Решение № 319/22.06.2010 г. на ВКС по гр. д. № 204/2009 г., III г. о., ГК**, е изяснено, че *„липсата на влязъл в сила индивидуален административен акт относно наличието на трудова злополука е пречка за уважаване на искове по чл. 200, ал. 1 КТ, тъй като не е налице елемент от фактическия състав на имуществената отговорност на работодателя по този законов текст. Установяването на този факт не може да се извърши по съдебен ред, тъй като е предвиден специален административен ред, който не може да бъде игнориран”* – в същия смисъл е и **Решение № 339/10.10.2011 г. на ВКС по гр. д. № 859/2010 г., IV г. о., ГК** и **Решение № 31/02.02.2011 г. на ВКС по гр. д. № 1894/2009 г., IV г. о.**

С оглед гореизложеното настоящият съдебен състав намира, че безспорно са установени всички материални предпоставки за уважаване на предявените иски за присъждане на обезщетение за имуществени и неимуществени вреди.

По отношение размера на ищцовата претенция за обезщетение за неимуществени вреди, следва да се има предвид, че чл. 212 КТ препраща пряко към разпоредбите на гражданското законодателство – за неуредените от КТ въпроси за имуществената отговорност на работодателя. Доколкото в КТ липсва метод за оценка на заместващото обезщетение за причинени неимуществени вреди, следва да се приложи правилото, уредено в чл. 52 ЗЗД, а именно – обезщетението да се определи по справедливост.

Съгласно разпоредбата на чл. 52 ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Тъй като неимуществените вреди, които представляват неблагоприятно засягане на лични, нематериални блага, не биха могли да бъдат възстановени, предвиденото в закона обезщетение не е компенсаторно, а заместващо и се определя съобразно критериите, предписани в правната норма на чл. 52 ЗЗД – по справедливост от съда. Съгласно **ППВС № 4/1968 г.** понятието „справедливост” по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се вземат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението.

Настоящият съдебен състав при преценка на всички събрани по делото доказателства счита, че при определяне на обезщетението за неимуществени вреди трябва да се вземат предвид следните обстоятелства – характера и последиците на увреждането, възстановителния период, възрастта на пострадалата към момента на настъпване на вредоносното събитие, претърпените трудности в социално-битов аспект, болките и страдания претърпени от увреждането, социално-икономическата обстановка в Република България към момента на настъпване на процесната трудова злополука. Посочените обстоятелства имат своя относителна тежест, която съдът преценява в съвкупност. Някои от тях – напр. тези свързани с характера на претърпените неимуществени вреди, имат относително по-голяма тежест, а други – напр. възрастта на увреденото лице към момента на

претърпяване на неимуществените вреди са с относително по-малка тежест. В случая безспорно се установява, че е налице телесно увреждане, което е довело до увреждане на фаланга на средния пръст на лявата ръка на ищеца, което е имало като медицинска последица ампутация, съответно захващане по медицински метод на горната част на фалангата на ищеца, като всичко това е довело до болки и страдания, които са продължителни и продължават, както и продължава лечението на увреждането, което се установява от представени по делото писмени доказателства (приети по реда на чл. 147 ГПК) в о. с. з. от 06.04.2023 г. (с молба от 14.03.2023 г.), от 26.06.2023 г. (с молбата от 18.05.2023 г.) и от 21.09.2023 г. Следва да се отчете и факта, че според кредитираното заключение на СМЕ към момента на извършване на експертизата и прегледа от същата е изминал период около 6 месеца от нараняването, като трудно може да се направи прогноза за предстоящите болки и страдания. Очаква се подобряване на състоянието, но не може да се прогнозира и отговори в каква степен. При това положение, съдът счита, че следва да вземе предвид и опитните правила (т. нар. правила на формалната логика), които са част от доказателствения процес от които се извежда обстоятелството, че нито към настоящият момент, нито в близко бъдеще, а и с голяма вероятност – увреденият орган – трета фаланга на лява ръка няма да се възстанови изцяло. Това води до извод, че увреждането изпълнява и изискванията за средна телесна повреда по смисъла на чл. 130 НК, а възстановителният период вече е над 6 месеца, като наближава почти едногодишен периода (от момента на злополуката до момента на приключване на устните състезания пред настоящият състав), който факт (времето) следва също да се вземе предвид – арг. чл. 235, ал. 3 ГПК. Безспорно при определянето на обезщетението трябва да се вземе предвид, че е извършено инвазивно оперативно лечение, което също е изисквало възстановителен. Отделно от това следва да се отчете, че ищецът е имал нужда и е получавала чужда помощ за ежедневните си социално-битови и хигиенни нужди, което безспорно е влошило и качеството му на живота. В тази насока трябва да се отчете като влошено качество на живота и обстоятелството, че ищецът търпи ограничения и при осъществяване на трудовите му права, а така също и обстоятелството, че ще търпи болки и страдания и понастоящем, които макар и да имат ревматоиден характер (в едната си част) и да са нормални при счупвания и травми също водят до ограничения и влошават в определена степен качеството и начина на живот на страната.

Съдът приема, че заместващото обезщетение на ищцата за причинените ѝ неимуществени вреди неимуществени вреди в следствие на трудовата злополука е 15000,00 лева. Посоченият размер на обезщетението се обуславя от изложените по-горе обстоятелства дългият възстановителен период, трайните последици в биологичен, професионален и социално-битов план, които счупването има за ищеца и претърпените от него лично интензивни болки и страдания. А за разликата до пълния предявен размер от 30000,00 лева, претенцията следва да бъде отхвърлена.

По отношение на иска по чл. 86, ал. 1 ЗЗД, в случая последният когато е предявен се счита за законна последица от деликта – процесната трудова злополука, поради което

съобразно чл. 84, ал. 3 ЗЗД, ответника изпада в забава от момента на деликта, т.е. въпроса за размера и крайния период ще се определи при изпълнението.

Съдът намира, че е неоснователно възражението за съпричиняване от страната на ответника. За да е налице хипотезата на т. нар. компенсация на вини (*compensatio culpaе*) е необходимо с поведението си ищцата обективно да е допринесла за настъпването на увреждането и вредите. В случая от събраните по делото доказателства не може да се направи извод в тази насока, поради което с оглед неблагоприятните последици на доказателствената тежест, съдът е длъжен да приеме недоказания факт за неосъществил се в обективната действителност – арг. чл. 154, ал. 1 ГПК. В случая от събраните по делото гласни доказателствени средства може да се направи извод точно в обратната посока на твърденията на ответника. В тази насока, съдът взема предвид изцяло кредитираните по делото свидетелски показания, като следва да се обърне внимание на казаното от св. М.. Действително същият съобщава, че за да се извършва трудовата дейност е трябвало да има по двама работници на скелето. Но това не означава, че след като останалите не са спазили трудовата дисциплина – доколкото свидетелят изрично казва, че са слезли от скелето преди почивката, ищецът е трябвало да се съобрази с тяхното неправомерно поведение, за което не е имали заповед от прекия си ръководител, което се установява от казаното от св. А. Отделно от това трябва да се отбележи и факта, че св. М. изрично съобщава обстоятелства, че ищецът е спазвал трудовата дисциплина – в случая с оглед инструктажа е бил с ръкавици, което е в допълнителна подкрепа на извода, че не е налице нито съпричиняване на вредите, нито хипотеза на груба небрежност. Законодателят е предвидил правната възможност имуществената отговорност на работодателя да се намали, но не и да отпадне. Груба небрежност е налице, когато работникът или служителът е съзнавал, че може да настъпят вредоносните последици, предвиждал е абстрактната възможност да бъде причинено увреждането, но е смятал, че е способен да ги предотврати. В това се изразява неговата груба небрежност, самонадеяното му поведение, неговата нереална субективна представа за обективната действителност. Следователно, грубата небрежност е приравнена на съзнавана непредпазливост по смисъла на наказателно-правната теория и законодателство. В настоящия казус не се установи, че пострадалият работник е подценил реалната опасност от травматично увреждане, а същевременно е надценил своите възможности да се справи с непосредствения риск. Напротив, в случая се установява именно обратното, че ищецът добросъвестно (въпреки поведението на колегите си, в т. ч. и прекия си ръководител е изпълнявал задълженията си).

По отношение на възражението на ответника за компенсиране на вредите с получените от страната обезщетения от НОИ, съдът намира, че следва да отбележи няколко положения:

В случая е налице противоречива практика и схващания, поради което образувано ТД № 1/2023 г. на ОСГК на ВКС.

Настоящият съдебен състав възприема схващането в *Решение № 54/23.04.2019 г. по гр. д. № 3649/2018 г. на III гр. о. на ВКС*, а именно, „*че хипотезата на чл. 200, ал. 3 от КТ,*

която предвижда приспадане на обезщетението от общественото осигуряване, е конкретизация на принципа за недопускане на неоснователно обогатяване. Един от случаите на неоснователно обогатяване е когато се плаща два пъти за едно и също нещо, респективно два пъти се задоволява един и същи интерес. В случая, доколкото конкретната норма (чл. 200, ал. 3 от КТ) не допуска неоснователно обогатяване, то тя не допуска два пъти да се обезщетяват едни и същи вреди – веднъж от работодателя, и втори път от общественото осигуряване. Когато обезщетението от общественото осигуряване компенсира загубата на трудовото възнаграждение, то следва да се приспадне от присъденото обезщетение за пропуснати ползи, причинени от трудовата злополука и изразяващи се в неполучено трудово възнаграждение. Само в този случай неприспадането на сумата би довело до двойно плащане и съответно до неоснователно обогатяване. Обезщетението за неимуществени вреди компенсира причинените болки и страдания чрез предоставяне на други блага. Това обезщетение, съответно неимуществените вреди нямат връзка с обезщетението по общественото осигуряване, което компенсира загубата на трудовото възнаграждение, представляваща имуществена вреда от вида на пропусната полза. Поради това получаването на двете обезщетения – за неимуществени вреди по чл. 200 от КТ и обезщетението от общественото осигуряване, компенсиращо загубата на трудовото възнаграждение, не е двойно плащане и не води до неоснователно обогатяване, а напротив – до пълно и справедливо обезщетение на причинените видове вреди. В същия смисъл е и посоченото решение № 43/08.02.2013 г. по гр. д. № 174/2012 г. на IV гр. о. на ВКС, в което също по правен спор по чл. 200 от КТ е прието, че в нарушение на закона – чл. 51, ал. 1 от ЗЗД, въззивният съд е приспаднал от дължимото обезщетение за неимуществени вреди сумата, която е изплатена на ищеца като обезщетение за временна неработоспособност; прието е и че това плащане касае имуществените вреди на ищеца.“.

В тази насока трябва да се изтъкне и факта, че е очевидно неразбирането на чл. 200, ал. 3 КТ, доколкото обезщетеният по общественото осигуряване имат различна цел от обезщетението по чл. 200 КТ. Обезщетението за трудовата злополука има гражданскоправен характер, като цели да репарира вреди, които са настъпили от неблагоприятното увреждане на живота, здравето и телесния интегритет на работника или служителя. Обезщетенията по държавното обществено осигуряване имат за цел да осигурят и репарират вредите от невъзможността работника или служителя да се явява на работа и да реализира трудов доход, който да бъде основен за препитанието на последния и лицата от близкото му обкръжение.

Фактът, че на ищеца са изплатени обезщетения по държавното обществено осигуряване, според приложеното по делото писмо от НОИ (л. 98-99 в кориците на делото) не изключва плащането на обезщетение от работодателя. Логиката и целта на двете обезщетения е различна. Държавното обществено осигуряване има социална насоченост и цел, а обезщетението по чл. 200 КТ има деликтен характер, чиято цел е работодателят обезщети работника или служителя за това, че е полагал труд и е предоставил работната си сила, но е претърпял инцидент по вина или при обективна отговорност на работодателя (като икономическо по-силна страна). Тоест, ако се изходи от идеята за интереса на

кредитора логиката на обезщетението по чл. 200 КТ е да постави лицето в онова положение, ако трудовата злополука да не се беше случила – т.е. обезщетява се негативния интерес, а в обратна хипотеза въпреки, че интереса е опосреден, последният е позитивен – всяко обезщетение по държавното осигуряване, което е свързано с трудов договор има друг резултат – да се изпълни договора, когато за лицето е настъпил осигурителен риск. Тоест, обезщетяват се две различни хипотези, които не подлежат на прихващане по чл. 200, ал. 3 КТ.

Доводите на ответника, че към момента на трудовата злополука е имало сключена застраховка с трето неучастващо в спора лице са ирелевантни, тъй като ищеца сам избира срещу кое лице да насочи претенциите си, а отделно от това от събраните по делото писмени доказателства се установява, че застрахователят не е извършвал плащания към ищеца.

При този изход на правния спор с правна възможност да претендират разноски разполагат и двете страни.

Ищецът е поискал присъждането на деловодни разноски, като е доказал, че действително е сторил такива, поради което и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, съобразно уважената част от исковете следва да му се присъди сумата от 2380,00 лева, представляващи адвокатско възнаграждение и за първоинстанционното производство. Следва да се отбележи, че по отношение на размера на разноски не е налице възражение от ответника по реда на чл. 78, ал. 5 ГПК, но въпреки това принципно разноските за обезпечителното производство са били недължимо платени, поради което реда за тяхното възстановяване е друг, а не този по чл. 78 ГПК.

Ответникът е поискал присъждането на деловодни разноски, като е доказал, че действително е сторил такива, поради което и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК следва да му се присъди сумата от 630,00 лева, представляващо дължимо адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

С оглед правилото на чл. 78, ал. 6 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на Софийският районен съд сумата от 775,00 лева, представляващи дължима държавна такса и деловодни разноски за първоинстанционното производство.

Така мотивиран, Софийският районен съд

РЕШИ:

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ЕХИ“ АД, ЕИК:, със седалище и адрес на управление: гр., **да заплати на** К. Д. Ц., ЕГН:, с адрес: гр., на основание чл. 200 КТ, във вр. чл. 51, ал. 1 ЗЗД, във вр. чл. 52 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, **сумата от 15000,00 лева**, представляващи обезщетение за неимуществени вреди, настъпили в следствие на трудово злополука от 27.10.2022 г., призната за такава с Разпореждане № 32198/04.11.2022 г. на НОИ – ТП гр. София, като при извършвана работа на длъжността

„монтър“ е получил травма в областта на горната половина на крайната фаланга на средния пръст на лявата ръка, което е наложило ампутация на същата част, поради което болки и страдания от настъпилата травма, лечение и продължаващи до днес, **ведно със законната лихва от 27.10.2022 г.** (датата на настъпване на трудовата злополука) до окончателното плащане.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ЕХИ“ АД, ЕИК: да заплати на К. Д. Ц., ЕГН: *****, сумата от **2380,00 лева**, представляващи адвокатско възнаграждение и за първоинстанционното производство.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК К. Д. Ц., ЕГН: ***** да заплати на „ЕХИ“ АД, ЕИК:, сумата от **630,00 лева**, представляващо дължимо адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 6 ГПК „ЕХИ“ АД, ЕИК: да заплати по сметка на СОФИЙСКИЯТ РАЙОНЕН СЪД, сумата от **775,00 лева**, представляващи дължима държавна такса и деловодни разноси за първоинстанционното производство.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в двуседмичен срок от съобщението пред Софийският градски съд с въззивна жалба.

Препис от решението да се връчи на страните!

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

Съдия при Софийски районен съд: _____